

EXOGENNÍ PROCESY A TVARY

EOLICKÉ TVARY

ARIDNÍ OBLASTI

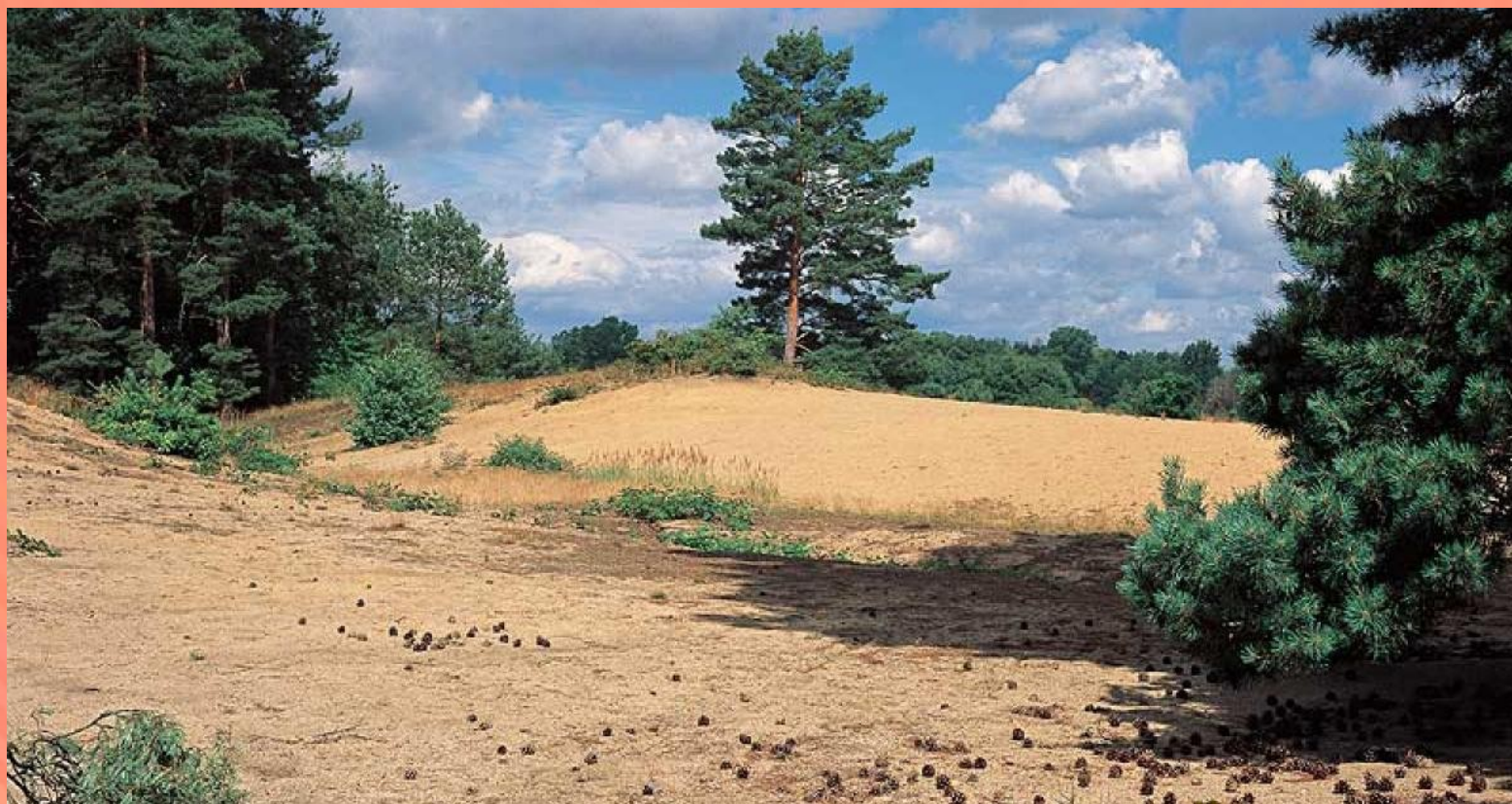
- Bezodtokové oblasti – geomorfologický vývoj je závislý na vnitřní erozní bázi
- Typické charakteristiky: nedostatek vody v kapalném skupenství, velké teplotní amplitudy (denní chod teplot), převládající mechanické zvětrávání nad chemickým
- Skalní horniny zvětrávají v drobné úlomky, zrnitostní frakce písku (psamity- 0.2 mm) – jedná se o **grus**
- Neobsahuje vazné částice a to prachové nebo jílovité zrnitostní frakce => lehce se přemísťují vodou a větrem

EOLICKÁ EROZE

- JEDEN Z TYPŮ EOLICKÉ EROZE JE **KORAZE**
- POUZE POMOCÍ ZRN TZV GRUSU
HOMOGENNÍ PŘEKÁŽKA

NEHOMOGENNÍ PŘEKÁŽKA

PÍSEČNÉ PŘESYPY, HRŮDY, DUNY

[CD.CZ/SPOJENI-A-JIZDENKA/?GCLID=CJWKCAJW4KYJ](https://cd.cz/spojeni-a-jizdenka/?gclid=CJWKCAJW4KYJ)

EOLICKÁ KORAZE

- Koraze je nejúčinnější při ZP => skalní tvary hřibovitého vzhledu

viklan – uvolněný blok spočívá pouze malou plochou pod svým těžištěm

voštiny (aeroxysty) – drobné dutiny na skalních stěnách pískovců, kombinace chemického zvětrávání (vzlínání vody) a činnosti větru

hrance – facetové plošky

pouštní lak – vzniká korazí za spoluúčasti vody

DEFLACE

- Představuje transport grusu z míst vzniku => snižuje povrch
→ hloubková eroze
- *rozdíl: fluviální činnost (liniová) a deflace eolická činnost (plošná)*
- → deflační deprese (vany) – dna oáz

EOLICKÁ AKUMULACE

- Eolické sedimenty
- Akumulační tvary
 - připoutané vázané na překážku
 - volné stěhovavé po bouřích
- Podle velikosti překážky:
 - determinace proudnic (I.)
 - návěj vs. Závěj (II.)
 - turbulentní determinace proudnic na překážce (III.)

VOLNÉ (POHYBUJÍCÍ SE DUNY)

- Malé – čeřiny jsou malé dlouhé a mělké mnohdy navzájem rovnoběžné rýhy v písku oddělené navzájem žebrovitými vyvýšeninami
- Velké – duny – asymetrický tvar v podélném profilu
5-12 na návětrné straně
40-45 na závětrné straně

ČEŘINA

AUTOR PREZENTACE, DATUM PREZENTACE, UNIVERZITNÍ ODDĚLENÍ, FAKULTA, ADRESA

KLASIFIKACE DUN

- Klimaszewski (1978)
Tvar duny typu barchan – srpovitý tvar s vrcholem oblouku orientovaným proti směru vzdušného proudění
- Stěhovavá duna

SÉRIE DUN - BARCHAN

AUTOR PREZEN

POUŠTĚ

- Podmínky – 250 mm srážek á rok, cca 15-30% povrchu Země
- Sahara velikosti Kanady přes 9 mil km²
- Hamada = skalnatá poušť (severozápad Libye)
- Reg = kamenitá poušť (Kalahari)
- Serir = štěrková poušť (převládá na Sahaře, Kalahari)
- Erg = písečná poušť (Libyjská poušť)
- Sebh = hlinitá poušť
- Kevir = slanisková poušť
- (Ledová pustina „poušť“ (Antarktida))

AUTOR PREZENTACE, DATUM PREZENTACE, UNIVERZITNÍ ODDĚLENÍ, FAKULTA, ADRESA

SKALNATÁ (HAMADA) –POHOŘÍ AHHAGAR

TYPY POUŠTĚ PODLE SUBSTRÁTU – KAMENITÁ

AUTOR PREZENTACE, D

TYPY POUŠTĚ PODLE SUBSTRÁTU – ŠTĚRKOVITÁ (SERIR)

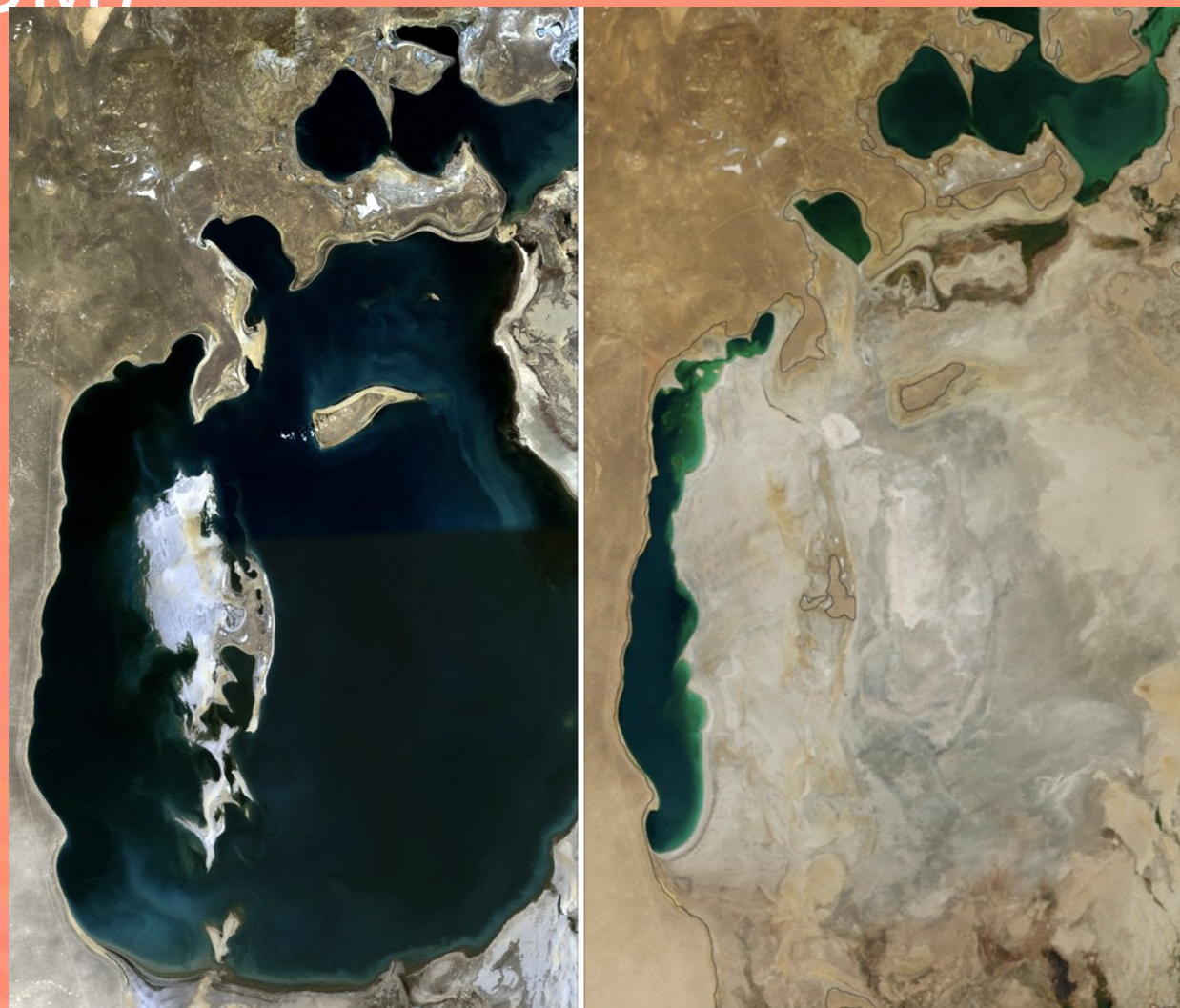
TYPY POUŠTĚ PODLE SUBSTRÁTU – PÍSEČNÁ (FRG)

TYPY POUŠTĚ PODLE SUBSTRÁTU – HLINITÁ POUŠŤ ČERU

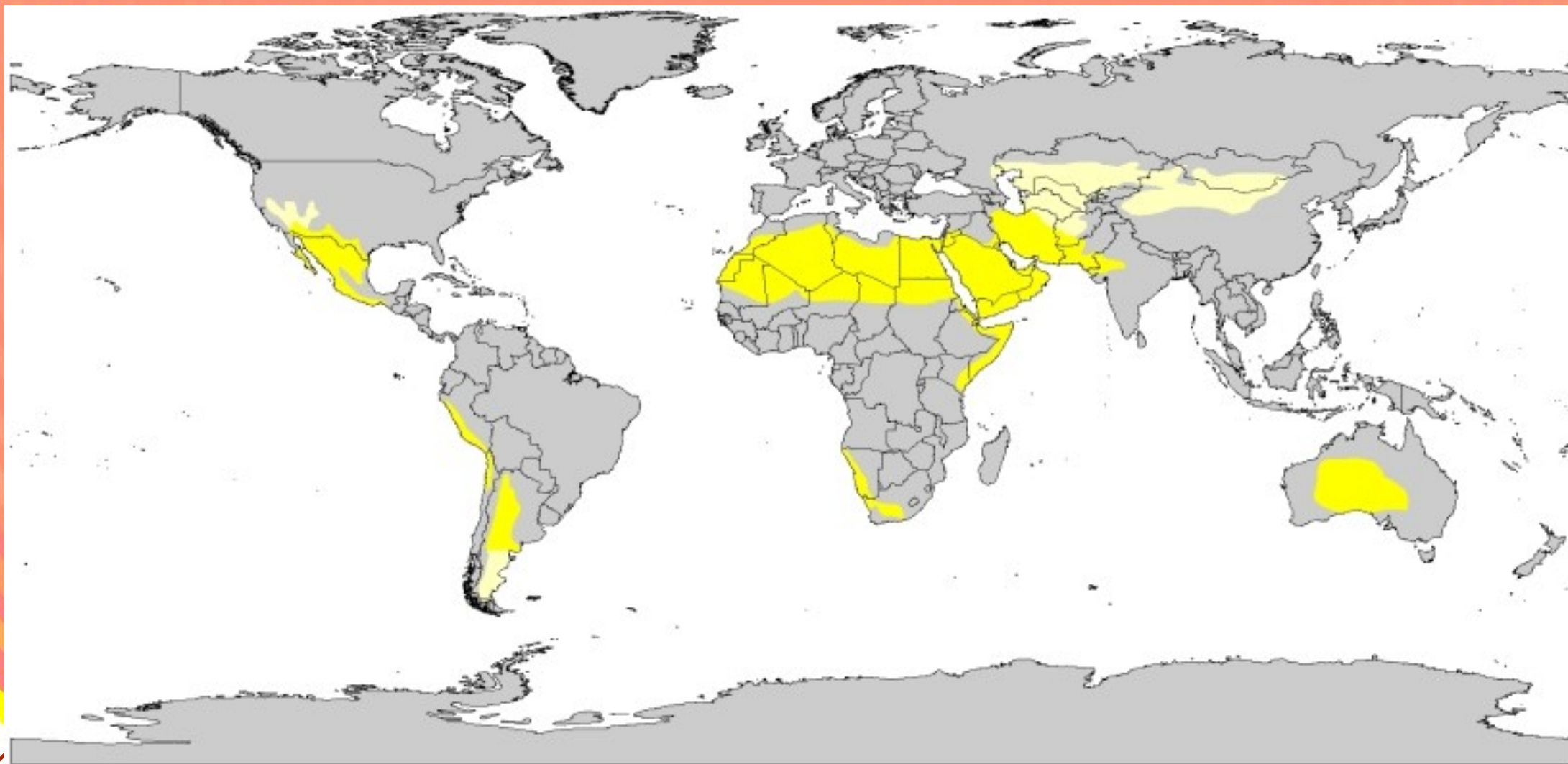
POUŠŤ KOLEM ARALSKÉHO JEZERA (KYZYLKUM)

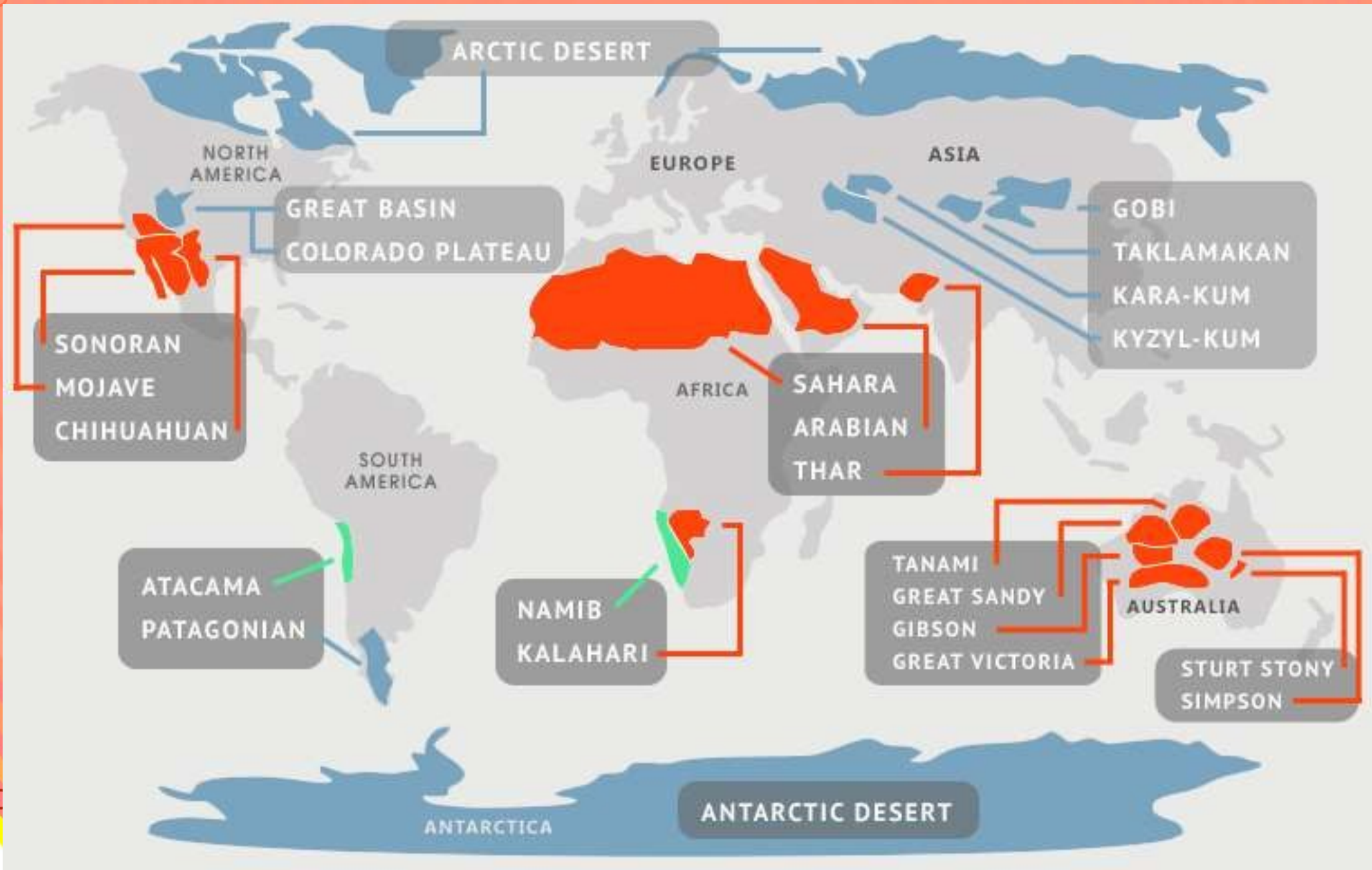

NEJROZSÁHLEJŠÍ POUŠTĚ SVĚTA

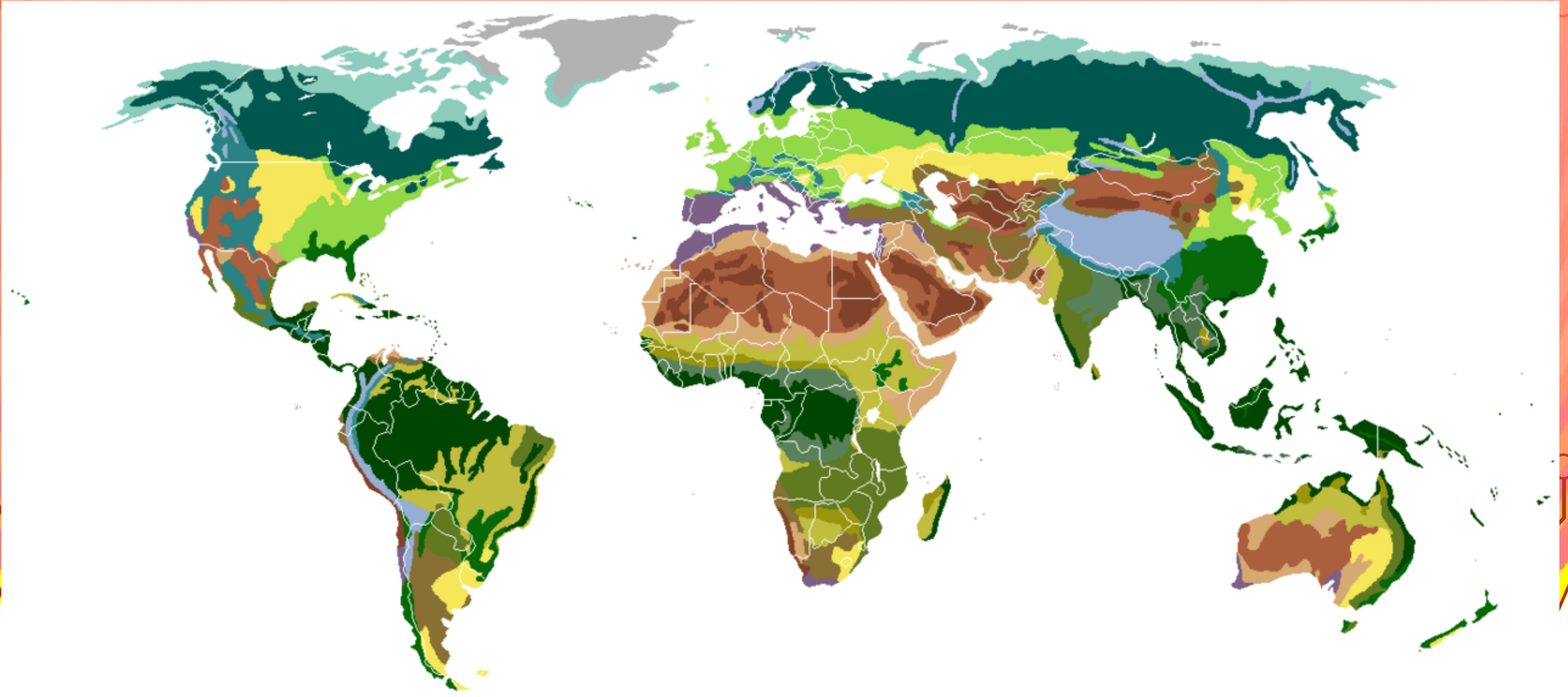
- Sahara (Afrika)
- Arabská poušť (Afrika)
- Gobi (Asie)
- Patagonská poušť (Jižní Amerika)
- Great Basin (Severní Amerika)
- Chihuahuan (Severní Amerika)
- Velká písečná poušť (Austrálie)
- Karakum (Asie)
- Kyzylkum (Asie)
- Taklamakan (Asie)
- Kalahari (Afrika)

POUŠTĚ NA ZEMI

POUŠTĚ JAKO BIOMY

POLÁRNÍ PUSTINA

EVROPA

- **Dune du Pilat** (též **Dune de Pyla**) je nejvyšší **duna v Evropě**. Momentálně je vysoká 107 metrů a nachází se 60 km jihozápadně od Bordeaux, těsně u mořského pobřeží Biskajského zálivu. Je to oblíbená turistická atrakce. Pod touto pohyblivou dunou se nachází **písečná pláž**, která je však nebezpečná kvůli vysokému přílivu.

TravelPortal.cz

DUNE DE PYLA

<https://magazin.travelportal.cz/2017/04/10/dune-du-pyla-nejvyssi-duna/>

EOLICKÝ RELIÉF V ČR

- Oblast jižní Moravy Dolnomoravský úval, Bzenecká doubrava, NPP Váté písky 1990 – 74,4235 ha, 85,7490 OP (2020)

1. pol. 19. stol. písčité povrch (1600 ha) – větrná eroze – písečné bouře – označováno území za Moravskou Saharu

zaleňovací práce řídil pan Bechtl – využito borovice

-lokální výskyt dun u Ratíškovic, Lanžhota atd. (místní označení „hrůdy“)

EOLICKÝ RELIÉF V ČR

- Oblast Východočeské křídové tabule a niva řeky Labe

(PP Přesyp u Malolánského) 1982 - 2,5606 ha, 4,3077 OP (2020)

(PP Písečný přesyp u Píst) 1951 – 3,7322 ha, 5,5720 OP (2020)

(PR Přesyp u Osečka) 1989 – 0.8466 ha, 2,8155 OP (2020)

Původní rozsah písečných dun (přesypů) v Polabí existoval ve větší míře – pás od Pardubic po Neratovice (Polabská Sahara)

Vyváté písečné duny z říčních teras Labe a křídových pískovců

Největší délka 250 m, výška 15 m

EOLICKÝ RELIÉF V ČR

Třeboňská pánev

PP Písečný přesyp „U Vlкова“ 1954 0,8822 ha, 2,6515 OP (2020)

PP Slepičí vršek 1955 1,8997 ha, 4,4321 OP (2020) přes 1/3 plochy je bez vegetace

Vznik v období pleistocénu navátím jemného písku u náplavů Lužnice a Nežárky

DĚKUJI ZA POZORNOST

Dubaj,
2.4.2015

ZDROJE:

Obrázky z www.google.com:

https://www.google.cz/search?biw=1536&bih=754&tbm=isch&sa=1&ei=sfzW6_hBJCVkwX1nqawDg&q=erg&oq=erg&gs_l=img.3..35i39j0l9.83081.84405..84814...0.0..1.213.457.0j2j1.....2....1..gws-wiz-img.....0.GJmRLklZc6l#imgrc=Bhl83DYmuV-0tM:

https://www.google.cz/search?biw=1536&bih=754&tbm=isch&sa=1&ei=VMjzW524A6uAi-gPu9G7qAg&q=serir&oq=serir&gs_l=img.3...26175.26959..27075...0.0..0.292.924.2j1j2.....1....1..gws-wiz-img.....0j35i39j0i67.-

[AUTOR PREZENTACE, DATUM PREZENTACE, UNIVERZITNÍ ODDĚLENÍ, FAKULTA, ADRESA](#)